

Prince of Songkla University
Pattani Campus
ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลปลายทางที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ จังหวัดยะลา

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลปลายทางวิชาฟิสิกส์ เรื่อง ไฟฟ้าสถิต

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศกร สุวรรณเดชา	อาจารย์ประจำ แผนกวิชาฟิสิกส์
ภาควิชาวิทยาศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. รองศาสตราจารย์นิเวติ๊ะ หะยีวามิง	ภาควิชาศึกษาศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ดร.นินาวาลย์ แม็งกาจิ	อาจารย์ประจำโรงเรียนพัฒนาวิทยา
อ.เมือง จ.ยะลา
4. นายชอฟวาล เบญสุหลง	รองผู้อำนวยการ
โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ
อ.เมือง จ.ยะลา
5. ครูสอพิยาดี เปาะแต	ครูสอนวิชาฟิสิกส์
โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ
อ.เมือง จ.ยะลา

แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลปลายทาง

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศกร สุวรรณเดชา	อาจารย์ประจำ แผนกวิชาฟิสิกส์
ภาควิชาวิทยาศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.นิเวติ๊ะ หะยีวามิง	ภาควิชาศึกษาศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ดร.นินาวาลย์ แม็งกาจิ	อาจารย์ประจำโรงเรียนพัฒนาวิทยา
อ.เมือง จ.ยะลา
4. นายชอฟวาล เบญสุหลง	รองผู้อำนวยการ
โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ
5. อาจารย์มัจดี โต๊ะตาหยง	อาจารย์ประจำภาคไฟฟ้า
คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

แบบวัดความผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ หน่วยไฟฟ้าสถิต

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงศกร สุวรรณเดชา	อาจารย์ประจำ แผนกวิชาฟิสิกส์
ภาควิชาวิทยาศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ครูสอพิยาตี เปาะแต	ครูสอนวิชาฟิสิกส์
โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ
อ.เมือง จ.ยะลา
2. ครูนัสรูดีง ศรีระโก	ครูสอนวิชาฟิสิกส์
โรงเรียนพัฒนาวิทยา
อ.เมือง จ.ยะลา
4. อาจารย์สุไลมาน หะยีสะเอะ	อาจารย์ประจำ
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา
5. อาจารย์มัจดี ไต้ตาหยง	อาจารย์ประจำภาคไฟฟ้า
คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลปลายทาง

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ไฟฟ้าสถิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง ประจุไฟฟ้า

เวลา 2 คาบ

1. สาระการเรียนรู้

1.1 ความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญ

ประจุไฟฟ้า มี 2 ชนิด คือ ประจุบวก และประจุลบ ประจุไฟฟ้าจะออกแรงกระทำซึ่งกันและกัน ลักษณะของแรงที่เกิดขึ้นกับชนิดของประจุไฟฟ้านั้น โดยระหว่างประจุไฟฟ้าชนิดเดียวกันจะเกิดแรงผลักซึ่งกันและกัน แต่ระหว่างประจุไฟฟ้าชนิดต่างกันจะเกิดแรงดูดซึ่งกันและกัน

อะตอมของวัตถุ ประกอบด้วยอนุภาคโปรตอนซึ่งมีประจุบวก อิเล็กตรอนซึ่งมีประจุลบ และนิวตรอนซึ่งไม่มีประจุในสภาวะปกติโปรตอนและอิเล็กตรอนจะเท่ากัน ประจุไฟฟ้าลัทธิในอะตอมจึงเป็นศูนย์ จึงไม่ได้แสดงอำนาจทางไฟฟ้าออกมาเรียกว่า เป็นกลางทางไฟฟ้า แต่ถ้าอะตอมถูกทำให้มีโปรตอนมากกว่าอิเล็กตรอน สมบัติทางไฟฟ้าจะเป็นบวก แต่ถ้าอะตอมถูกทำให้มีอิเล็กตรอนมากกว่าโปรตอน สมบัติทางไฟฟ้าจะเป็นลบ

1.2 กระบวนการ

การคิดเชิงระบบ

1.3 ค่านิยม คุณธรรม

ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของสมาชิกในกลุ่ม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จำแนกชนิดของประจุไฟฟ้าได้
2. อธิบายการตอบสนองซึ่งกันและกันของประจุไฟฟ้าในกรณีต่างๆ ได้
3. อธิบายความหมายของสมบัติทางไฟฟ้าของวัตถุ กรณีที่เป็นบวก เป็นลบ และเป็นกลางทางไฟฟ้า
4. บอกความสัมพันธ์ของอนุภาคในอะตอมได้แก่ อิเล็กตรอน โปรตอน และนิวตรอนกับสมบัติทางไฟฟ้าได้

3. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจธรรมชาติของแรงแม่เหล็กไฟฟ้า แรงโน้มถ่วง และแรงนิวเคลียร์ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องและมีคุณธรรม

4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนเข้าใจ สมบัติทางไฟฟ้าของวัตถุ กรณีที่เป็นบวก เป็นลบ และเป็นกลางทางไฟฟ้า
นักเรียนเข้าใจ ความสัมพันธ์ของอนุภาคภายในอะตอม

5. หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้

แผนภาพมโนทัศน์คำสรุปอธิบายกรณีที่ว่าวัตถุเป็นบวก เป็นลบ
คำถามหลังการจัดการเรียนรู้

6. กระบวนการเรียนรู้

1. ครูแสดงภาพของฟ้าแลบ ฟ้าผ่า หรืออุปกรณ์ที่สามารถสร้างประกายไฟ (spark) ก็จะได้ดึงดูดความสนใจได้ดีขึ้น แล้วจึงให้นักเรียนพิจารณาและอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

2. ครูร่วมกับนักเรียนอภิปรายและตอบคำถาม ในเรื่องการตอบสนองของระหว่างประจุไฟฟ้าในกรณี

ประจุบวกกับประจุบวก

ประจุลบกับประจุลบ

ประจุลบกับประจุบวก

3. ครูอธิบายถึงสมบัติทางไฟฟ้าของวัตถุ 3 ลักษณะ คือ เป็นบวก เป็นลบ และเป็นกลาง โดยเน้นสมบัติทางไฟฟ้า (บวก/ลบ) จะแสดงตามประจุไฟฟ้าอิสระ และในวัตถุที่เป็นกลางยังคงมีประจุไฟฟ้าอยู่ แต่ไม่มีประจุไฟฟ้าอิสระ

4. ครูร่วมกับนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับการตอบสนองของวัตถุที่เป็นบวก เป็นลบ และเป็นกลางทางไฟฟ้า เพื่อให้นักเรียนเห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเปรียบเทียบกับแม่เหล็ก และแผ่นเหล็ก โดยสมมุติว่าวัตถุที่เป็นบวกนั้นเป็นขั้วเหนือของแม่เหล็ก และวัตถุที่เป็นลบนั้นเป็นขั้วใต้ของแม่เหล็ก ส่วนวัตถุที่เป็นกลางนั้นให้เป็นแผ่นเหล็ก

5. ครูนำนักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับสมบัติทางไฟฟ้ากับส่วนประกอบของอะตอม ดังนี้

อะตอมประกอบด้วยอนุภาคใดบ้าง

อนุภาคแต่ละชนิดในอะตอมเกี่ยวข้องกับสมบัติทางไฟฟ้าอย่างไร

6. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่องควาร์ก แล้วตอบคำถามดังนี้

- ชนิดของควาร์ก
- สมบัติของควาร์กแต่ละชนิด
- หลักการรวมกันของควาร์ก

7. ให้นักเรียนเขียนสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนในเรื่องนี้และให้เขียนว่าสิ่งใดบ้างที่ต้องการรู้

เพิ่มเติม

7. สื่อ / อุปกรณ์การเรียนรู้

1. แผนภาพแสดงการตอบสนองของประจุบวก ประจุลบและวัตถุที่เป็นกลาง
2. แผนภาพของควาร์ก ซึ่งประกอบเป็นอนุภาคอิเล็กตรอน โปรตอน อิเล็กตรอน

8. แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนฟิสิกส์ช่วงชั้นที่ 4 เรื่อง ไฟฟ้าสถิต
2. ห้องสมุดโรงเรียนสตรีศรีสุคามมูลนิธิ
3. อินเทอร์เน็ต

9. การประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตพฤติกรรมขณะนักเรียนทำการทดลองและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
2. ศึกษาผลการประเมินตนเองของนักเรียน
3. สังเกตจากการรายงานหรือจากผลที่ได้จากการทำกิจกรรมของนักเรียน
4. สังเกตการตอบคำถามในห้องและการตอบคำถามจากแบบคำถาม
5. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการอภิปราย

โดยพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง (Rubrics) ดังนี้

กิจกรรม	การประเมิน				
	1	2	3	4	5
1. การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม					
2. ทักษะการทำการทดลอง					
3. การอภิปรายการทดลอง					
4. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน					
5. การทำแบบฝึกหัดและแบบฝึกคำนวณ					
6. การสร้างแผนภาพมโนทัศน์					

Prince of Songkla University
Pattani Campus

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ไฟฟ้าสถิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การสร้างประจุอิสระบนวัตถุ

เวลา 2 คาบ

1. สาระการเรียนรู้

1.1 ความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญ

การทำให้อัตถุเกิดประจุอิสระ ทำได้ 3 วิธีคือ

การขัดสี เมื่อนำวัตถุมาขัดสีกันระหว่างคู่วัตถุจะมีการแลกเปลี่ยนอิเล็กตรอนซึ่งกันและกัน วัตถุที่เสียอิเล็กตรอนง่ายจะเป็นบวกทางไฟฟ้า และวัตถุที่ได้รับอิเล็กตรอนจะเป็นลบทางไฟฟ้า ภายหลักรกฎ

การถ่ายเท เมื่อนำวัตถุมาวางแตะกันจะเกิดการถ่ายเทประจุอิสระระหว่างวัตถุ โดยประจุลบ และบวกจะจับกันเป็นคู่ และกลายเป็นกลางทางไฟฟ้า ประจุไฟฟ้าอิสระที่เหลือจากการจับคู่จะแสดงอำนาจทางไฟฟ้าออกมาเมื่อแยกวัตถุทั้งสองออกจากกัน อัตราส่วนของประจุอิสระภายหลังจากการแยกของวัตถุทั้งสองจะมีค่าขึ้นอยู่กับอัตราส่วนของขนาดของวัตถุทั้งสอง

การเหนี่ยวนำ เมื่อนำวัตถุที่มีประจุไฟฟ้ามาวางใกล้ๆ กับวัตถุที่เป็นกลาง โดยยังไม่สัมผัสกัน แล้วต่อสายดินกับวัตถุที่เป็นกลางนั้น ทั้งไว้สักพักแล้วจึงนำสายดินออก พบว่าบนวัตถุที่เดิมเป็นกลางจะมีประจุอิสระชนิดตรงข้ามกับวัตถุที่นำมาล่อในตอนแรก

1.2 กระบวนการ

การคิดแบบเรียงลำดับ

1.3 ค่านิยม คุณธรรม

การเรียนรู้ได้เอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายหลักการเกิดประจุอิสระบนวัตถุจากการขัดสี ถ่ายเท และเหนี่ยวนำ

3. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจธรรมชาติของแรงแม่เหล็กไฟฟ้า แรงแม่ถ่วง และแรงนิวเคลียร์ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องและมีคุณธรรม

4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนเข้าใจการเกิดประจุอิสระบนวัตถุจากการขัดสี ถ้ายเท และเหนี่ยวนำ

นักเรียนเข้าใจและสามารถอธิบายการเคลื่อนที่ของอนุภาคภายในอะตอม

5. หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้

คำสรุปการเกิดประจุอิสระบนวัตถุตัวนำ

คำถามหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6. กระบวนการเรียนรู้

1. ครูนำนักเรียนทบทวนเรื่องการแสดงอำนาจทางไฟฟ้าของวัตถุ โดยใช้คำถามดังนี้
 - ในอะตอมอนุภาคใดที่แสดงอำนาจทางไฟฟ้าเป็นบวก
 - ในอะตอมอนุภาคใดที่แสดงอำนาจทางไฟฟ้าเป็นลบ
 - ความสัมพันธ์ของจำนวนอิเล็กตรอนและโปรตอนในอะตอมสภาวะปกติเป็นอย่างไร และส่งผลต่ออำนาจทางไฟฟ้าของอะตอมอย่างไร
 - ในสภาวะใดที่อะตอมจะมีอำนาจเป็นบวกและเป็นลบ เพราะเหตุใด
 โดยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงสมบัติทางไฟฟ้ากับประจุไฟฟ้าอิสระบนวัตถุนั้นให้ได้
2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน 4 คน แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 ที่จัดไว้
3. ให้นักเรียนตอบคำถามก่อนทำกิจกรรมให้เรียบร้อยก่อน
4. ครูชี้แจงและแนะแนวทางในการทำกิจกรรม การบันทึกผลการทำกิจกรรม โดยควรบันทึกเป็นข้อเท็จจริงที่สามารถมองเห็นได้ สัมผัสได้ วัดได้ โดยไม่ต้องสอดแทรกข้อความรู้หรือคำอธิบาย
5. ให้นักเรียนทำกิจกรรมและบันทึกผลระหว่างที่นักเรียนทำกิจกรรม ให้ครูประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้เกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง
6. ให้นักเรียนอภิปรายผลการทำกิจกรรมตามคำถามหลังทำกิจกรรม
7. ครูให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างประจุไฟฟ้าอิสระด้วยการขัดสี แล้วให้นักเรียนตอบคำถาม
8. ครูแสดงแผนภาพของการถ่ายเทประจุ แล้วให้นักเรียนตอบคำถาม
9. ครูร่วมกับนักเรียนสรุปหลักการของการถ่ายเทประจุ โดยพิจารณาหัวข้อต่อไปนี้

- ความสัมพันธ์ของชนิดประจุก่อนและหลังการถ่ายเทประจุขึ้นกับปัจจัยใด (ก่อนการถ่ายเทประจุหากมีประจุชนิดใดมากกว่า หลังการถ่ายเทประจุวัตถุจะมีประจุชนิดนั้น)
- ความสัมพันธ์ของจำนวนประจุก่อนและหลังการถ่ายเทประจุ กับขนาดของวัตถุ (วัตถุที่มีขนาดใหญ่จะได้รับส่วนแบ่งของประจุมาก)
- ความสัมพันธ์ของประจุก่อนและหลังการถ่ายเทประจุ ทั้งในกรณีที่วัตถุมีขนาดเท่ากันและต่างกัน (เน้นการรวมกันของประจุแบบพีชคณิต คือ คิดเครื่องหมายบวกลบ ซึ่งแสดงชนิดของประจุ โดยประจุมรวมแบบพีชคณิตก่อนและหลังการถ่ายเทจะมีค่าเท่ากัน)

10. ครูแสดงแผนภาพการเหนี่ยวนำของประจุ A และ B แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำถาม

11. ให้นักเรียนสรุปการเกิดประจุอิสระทั้ง 3 วิธี เป็นผังมโนทัศน์

12. ให้นักเรียนเขียนบันทึกหลังการเรียน

- นักเรียนยังมีข้อสงสัยเรื่องใดอีกบ้าง
- นักเรียนสนใจเรื่องนี้หรือไม่

7. สื่อ / อุปกรณ์การเรียนรู้

1. ลูกโป่งกลุ่มละ 1 ใบ
2. กระดาษขาวกลุ่มละ 1 แผ่น

8. แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนฟิสิกส์ช่วงชั้นที่ 4 เรื่อง ไฟฟ้าสถิต
2. ห้องสมุดโรงเรียนสตรีอิสลามมูลนิธิ
3. อินเทอร์เน็ต
4. หนังสือเรียนวิชาฟิสิกส์อื่นๆ

9. การประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตขณะนักเรียนทำการทดลองและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
2. ศึกษาผลการประเมินตนเองของนักเรียน

3. สังเกตการตอบคำถามในห้องและการตอบคำถามจากแบบคำถาม
4. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปราย
5. ตรวจสอบแบบฝึกหัดและแบบฝึกการคำนวณ
6. ตรวจสอบผลการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน

โดยพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง (Rubrics) ดังนี้

กิจกรรม	การประเมิน				
	1	2	3	4	5
1. การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม					
2. ทักษะการทำการทดลอง					
3. การอภิปรายการทดลอง					
4. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน					
5. การทำแบบฝึกหัดและแบบฝึกคำนวณ					
6. การสร้างแผนภาพโน้ตสน์					

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ไฟฟ้าสถิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง อิเล็กโทรสโคป

เวลา 2 คาบ

1. สาระการเรียนรู้

1.1 ความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญ

อุปกรณ์วัดประจุไฟฟ้าบนวัตถุ เรียกว่าอิเล็กโทรสโคป ในเบื้องต้นมี 2 ชนิด คือแบบลูกพิท และแบบแผ่น ทดสอบได้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. ทดสอบว่าวัตถุมี / ไม่มีประจุไฟฟ้า
2. ทดสอบชนิดของประจุไฟฟ้าบนวัตถุทดสอบ

1.2 กระบวนการ

การคิดเชิงระบบ

1.3 ค่านิยม คุณธรรม

มุ่งมั่น เรียนรู้ได้เอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักการของอิเล็กโทรสโคปแบบลูกพิทและแบบแผ่นได้
2. สร้างอิเล็กโทรสโคปแบบอย่างง่ายได้

3. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจธรรมชาติของแรงแม่เหล็กไฟฟ้า แรงโน้มถ่วง และแรงนิวเคลียร์ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องและมีคุณธรรม

4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนเข้าใจหลักการของอิเล็กโทรสโคปแบบลูกพิทและแบบแผ่น

5. หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้

คำถามท้ายบท

6. กระบวนการเรียนรู้

1. ครูแสดงแผนภาพอิเล็กทรอนิกส์โคป ทั้ง 2 ชนิด คือแบบลูกพีทและแบบแผ่น
2. ครูแสดงแผนภาพแสดงหลักการทำงานของอิเล็กทรอนิกส์โคปแบบลูกพีทในชุดกิจกรรม แล้วให้นักเรียนอภิปรายและตอบคำถาม
3. ครูแนะนำวิธีการสร้างอิเล็กทรอนิกส์โคปแบบแผ่น
4. ครูนำนักเรียนอภิปรายก่อนทำกิจกรรม
 - ตั๋วนำและฉนวนต่างกันอย่างไร
 - หากใช้กระป๋องพลาสติกแทนกระป๋องเครื่องดื่มอะลูมิเนียม ในการสร้างอิเล็กทรอนิกส์โคปแบบแผ่นได้หรือไม่ อย่างไร
 - การนำลูกโป่งมาจุดประสงค์เพื่ออะไร
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรม อิเล็กทรอนิกส์โคปแบบแผ่น ระหว่างที่นักเรียนทำการทดลองให้ครูประเมินผลการเรียนรู้โดยพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง (Rubrics)
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายหลังทำกิจกรรม
 - กรณีที่แผ่นตะกั่วเป็นกลางทางไฟฟ้า และไม่เป็นกลางทางไฟฟ้า แผ่นตะกั่วจะมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
 - จากกิจกรรมข้อต้น เมื่อนำลูกโป่งมาใกล้ๆ กับปากของอิเล็กทรอนิกส์โคปแบบแผ่น กระดาษตะกั่วด้านล่างมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร
7. ครูแสดงแผนภาพแสดงหลักการทำงานของอิเล็กทรอนิกส์โคปแบบแผ่น
8. ให้นักเรียนสรุปหลักการของอิเล็กทรอนิกส์โคปแบบลูกพีทและแบบแผ่นเป็นผังมโนทัศน์
9. ให้นักเรียนเขียนบันทึกหลังการเรียนรู้
 - นักเรียนต้องการทราบอะไรเพิ่มเติมอีก
 - นักเรียนยังมีข้อสงสัยอะไรอีกบ้าง

7. สื่อ / อุปกรณ์การเรียนรู้

1. ขวดพลาสติกใสหรือขวดแก้วปากกว้าง
2. กระป๋องเครื่องดื่มอะลูมิเนียม
3. กระดาษตะกั่ว
4. ลูกโป่ง

5. กระดาษกาว กาว
6. กรรไกร มีด

8. แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนฟิสิกส์ช่วงชั้นที่ 4 เรื่อง ไฟฟ้าสถิต
2. ห้องสมุดโรงเรียนสตรีอิสลามมูลนิธิ
3. อินเทอร์เน็ต
4. หนังสือเรียนวิชาฟิสิกส์อื่นๆ

9. การประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตขณะนักเรียนทำการทดลองและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
2. ศึกษาผลการประเมินตนเองของนักเรียน
3. สังเกตการตอบคำถามในห้องและแบบคำถาม
4. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปราย
5. ตรวจสอบแบบฝึกหัดและแบบฝึกการคำนวณ
6. ตรวจสอบผลการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน

โดยพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง (Rubrics) ดังนี้

กิจกรรม	การประเมิน				
	1	2	3	4	5
1. การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม					
2. ทักษะการทำการทดลอง					
3. การอภิปรายการทดลอง					
4. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน					
5. การทำแบบฝึกหัดและแบบฝึกคำนวณ					
6. การสร้างแผนภาพมโนทัศน์					

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ไฟฟ้าสถิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
เรื่อง แรงระหว่างประจุไฟฟ้า

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เวลา 4 คาบ

1. สาระการเรียนรู้

1.1 ความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญ

การตอบสนองของระหว่างประจุไฟฟ้าคู่หนึ่งเรียกว่า แรงระหว่างประจุไฟฟ้า หรือแรงคูลอมบ์ โดยขนาดของแรงระหว่างประจุไฟฟ้า 2 ประจุ มีค่าเป็นสัดส่วนโดยตรงกับผลคูณของขนาดประจุไฟฟ้าทั้งสอง และเป็นสัดส่วนผกผันกับกำลังสองของระยะห่างระหว่างประจุทั้งสองตัวนี้ คือ

$$F = \frac{kQq}{r^2}$$

เมื่อ F แทน ขนาดของแรงระหว่างประจุหรือแรงคูลอมบ์ หน่วยนิวตัน

แทน ค่าคงตัวเรียกว่า ค่านิจของคูลอมบ์ โดย $k = 9 \times 10^9 \text{ Nm}^2 / \text{C}^2$

Q และ q แทน ขนาดของประจุไฟฟ้า หน่วยคูลอมบ์

r แทน ระยะห่างระหว่างประจุไฟฟ้าทั้งสอง หน่วยเมตร

แรงระหว่างประจุนี้เป็นแรงที่เกิดขึ้นระหว่างคู่ประจุ ถ้าในระบบที่พิจารณา มีประจุตั้งแต่ 3 ประจุขึ้นไป แรงระหว่างประจุที่กระทำต่อประจุใดประจุหนึ่งจะมีมากกว่า 1 แรง โดยขนาดของแรงไฟฟ้าลัพธ์เท่ากับผลบวกแรงระหว่างประจุนั้นกับประจุนั้นๆ แบบเวกเตอร์

1.2 กระบวนการ

การคิดเชิงระบบ

1.3 ค่านิยม

ศึกษาเรื่องที่ผ่านมา มุ่งมั่นในการเรียน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายความสัมพันธ์ของแรงระหว่างประจุไฟฟ้า ขนาดของประจุไฟฟ้า และระยะห่างระหว่างประจุไฟฟ้าในรูปแบบของกฎของคูลอมบ์ได้
- แสดงวิธีการคำนวณเพื่อแก้โจทย์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแรงระหว่างประจุได้
- อธิบายวิธีการพิจารณาแรงทางไฟฟ้าที่เกิดขึ้นบนประจุใดประจุหนึ่ง ในระบบประจุที่มีประจุตั้งแต่ 3 ประจุขึ้นไป

4. แสดงวิธีการคำนวณเพื่อแก้โจทย์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแรงระหว่างประจุในระบบจุด โดยใช้ผลบวกแรงระหว่างประบบเวกเตอร์ได้

3. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจธรรมชาติของแรงแม่เหล็กไฟฟ้า แรงโน้มถ่วง และแรงนิวเคลียร์ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องและมีคุณธรรม

4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของแรงระหว่างประจุ

นักเรียนเข้าใจการคำนวณเพื่อแก้โจทย์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแรงระหว่างประจุ

นักเรียนเข้าใจวิธีการพิจารณาทิศทางของแรงในระบบประจุที่มีประจุตั้งแต่ 3 ประจุขึ้นไป

5. หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้

แผนภาพมโนทัศน์ ทิศทางของแรงระหว่างประจุตั้งแต่ 3 ประจุขึ้นไป

แบบทดสอบทำยบท

6. กระบวนการเรียนรู้

1. ครูแสดงแผนภาพแรงระหว่างประจุไฟฟ้าและร่วมกันตอบคำถาม และร่วมกันอภิปรายถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น
2. ครูแสดงแผนผังของแรงที่กระทำต่อวัตถุ เขียนทิศทางของแรงที่กระทำบนแผนผังของแรงให้ถูกต้อง พร้อมทั้งกระตุ้นถามนักเรียนถึงหลักการในการระบุทิศทางของแรงชนิดต่างๆ ที่ปรากฏในที่นี้
3. ครูแสดงกราฟ บอกที่มาของกราฟ แล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายของกราฟดังกล่าวว่าแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ อย่างไร แล้วตอบคำถาม
4. ครูร่วมกับนักเรียนสรุปความสัมพันธ์จากกราฟเป็นกฎของคูลอมบ์ พร้อมระบุหน่วยของปริมาณต่างๆ ตามกฎของคูลอมบ์
5. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการคำนวณเรื่องแรงระหว่างประจุไฟฟ้า

6. ครูอธิบายเรื่องแรงในระบบประจุ แสดงแผนภาพระบบประจุ แล้วให้นักเรียนระบุทิศทางของแรงที่กระทำบนประจุใดประจุหนึ่งเนื่องจากประจุอื่นๆ แล้วแสดงวิธีการหาค่าแรงทางไฟฟ้าลัพท์จากผลรวมของแรงระหว่างประจุแบบเวกเตอร์
7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการคำนวณ ในระหว่างที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดการคำนวณ ครูควรเดินและสังเกตพร้อมให้คำแนะนำเทคนิคในการคำนวณต่างๆ และประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนไปในคราวเดียวกัน อีกทั้งจะทำให้ให้นักเรียนต้องพยายามทำด้วยตนเอง หรือใช้การปรึกษากันภายในกลุ่มนักเรียน จะลดการลอกแบบฝึกหัดมาส่ง นักเรียนจะฝึกคิดเอง ทำเองได้มากกว่าการที่ปล่อยให้ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดโดยอิสระ
8. ให้นักเรียนสรุปหลักการของกฎของคูลอมบ์ พร้อมหลักการคำนวณเป็นผังมโนทัศน์
9. ให้นักเรียนเขียนบันทึกหลังการทดลอง
 - นักเรียนต้องการทราบอะไรเพิ่มเติมอีกบ้าง
 - นักเรียนมีข้อสงสัยเรื่องใดอีกบ้าง

7. สื่อ / อุปกรณ์การเรียนรู้

แผนภาพจากชุดกิจกรรม

8. แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนฟิสิกส์ช่วงชั้นที่ 4 เรื่อง ไฟฟ้าสถิต
2. ห้องสมุดโรงเรียนสตรีอิสลามมูลนิธิ
3. อินเทอร์เน็ต
4. หนังสือเรียนวิชาฟิสิกส์อื่นๆ

9. การประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตขณะนักเรียนทำการทดลองและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
2. ศึกษาผลการประเมินตนเองของนักเรียน
3. สังเกตการตอบคำถามในห้องและแบบคำถาม
4. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปราย
5. ตรวจแบบฝึกหัดและแบบฝึกหัดการคำนวณ
6. ตรวจผลการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน

โดยพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง (Rubrics) ดังนี้

กิจกรรม	การประเมิน				
	1	2	3	4	5
1. การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม					
2. ทักษะการทำการทดลอง					
3. การอภิปรายการทดลอง					
4. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน					
5. การทำแบบฝึกหัดและแบบฝึกคำนวณ					
6. การสร้างแผนภาพมโนทัศน์					

Prince of Songkla University
Pattani Campus

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ไฟฟ้าสถิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
เรื่อง สนามไฟฟ้า

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เวลา 3 คาบ

1. สาระการเรียนรู้

1.1 ความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญ

สนามไฟฟ้า (Electric field, \vec{E}) เป็นปริมาณเวกเตอร์ หน่วยนิวตันต่อคูลอมบ์ (N/C)

สนามไฟฟ้า คือ แรงทางไฟฟ้าที่กระทำต่อหนึ่งหน่วยประจุ ดังสมการ

$$E = \frac{F}{q} \quad \text{หรือ} \quad E = \frac{kQ}{r^2}$$

ในปริมาณที่มีประจุไฟฟ้ามากกว่า 1 ประจุขึ้นไป ณ ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งย่อมได้รับอิทธิพลจากสนามไฟฟ้าทุกประจุบริเวณนั้น โดยสนามไฟฟ้าลัพธ์ ณ ตำแหน่งใดๆ จะมีค่าเท่ากับผลรวมของสนามไฟฟ้าจากประจุต่างๆ รอบตำแหน่งนั้นแบบเวกเตอร์
ในกรณีที่สนามไฟฟ้าลัพธ์มีค่าเป็นศูนย์ ณ ตำแหน่งใดจะเรียกตำแหน่งนั้นว่า จุดสะเทินในสนามไฟฟ้า (neutral point in electric field)

1.2 กระบวนการ

การลำดับความคิด การคิดเชิงระบบ

1.3 ค่านิยม

ศึกษาบทที่ผ่านมาก่อน มุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหา

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของสนามไฟฟ้าได้
2. ระบุความสัมพันธ์ของสนามไฟฟ้าและแรงระหว่างประจุไฟฟ้า
3. อธิบายลักษณะการเคลื่อนที่ของประจุไฟฟ้าภายในสนามไฟฟ้า
4. อธิบายลักษณะของสนามไฟฟ้าระหว่างแผ่นโลหะตัวนำคู่ขนานได้
5. คำนวณเพื่อแก้ปัญหาโจทย์ที่เกี่ยวข้องกับสนามไฟฟ้าได้
6. อธิบายสนามไฟฟ้าภายในระบบประจุได้
7. อธิบายความหมายของจุดสะเทินในสนามไฟฟ้าได้
8. คำนวณเพื่อแก้ปัญหาโจทย์ที่เกี่ยวข้องกับสนามไฟฟ้าในระบบประจุ และจุดสะเทินได้

3. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจธรรมชาติของแรงแม่เหล็กไฟฟ้า แรงโน้มถ่วง และแรงนิวเคลียร์ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องและมีคุณธรรม

4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของสนามไฟฟ้าและแรงระหว่างประจุไฟฟ้า

นักเรียนเข้าใจการเคลื่อนที่ของประจุไฟฟ้าภายในสนามไฟฟ้า

นักเรียนเข้าใจการคำนวณเพื่อแก้โจทย์ปัญหาที่เกี่ยวข้อง

นักเรียนเข้าใจความหมายของจุดสะเทินและสามารถแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับจุดสะเทิน

5. หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้

แผนภาพมโนทัศน์ ทิศทางของสนามไฟฟ้า

แบบทดสอบท้ายบท

6. กระบวนการเรียนรู้

1. ครูแสดงแผนภาพประจุ Q ซึ่งเป็นบวกและลบ และเมื่อนำประจุทดสอบขนาด $+1C$ มาวางให้นักเรียนอธิบายแรงทางไฟฟ้าจากประจุ Q ที่กระทำต่อประจุทดสอบ $+1C$ ว่ามีทิศทางอย่างไร
2. ครูให้นิยามของสนามไฟฟ้า แล้วให้นักเรียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างทิศทางของสนามไฟฟ้ากับประจุเจ้าของสนามไฟฟ้านั้น
3. ครูแสดงภาพแผ่นโลหะตัวนำคู่ขนานซึ่งต่อกับเซลล์ไฟฟ้า ให้นักเรียนตอบคำถาม พร้อมอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น
4. ครูแสดงแผนภาพระบบที่มีประจุไฟฟ้ามากกว่า 3 ตัวขึ้นไป ให้นักเรียนระบุทิศทางของสนามไฟฟ้าจากประจุแต่ละตัว ณ ตำแหน่งใดๆ แล้วครูทบทวนเรื่องการรวมกันของปริมาณเวกเตอร์ แล้วจึงให้นักเรียนแสดงการหาค่าสนามไฟฟ้าลัพธ์
5. ครูแสดงภาพคู่ประจุไฟฟ้า และให้นักเรียนเขียนสนามไฟฟ้าจากประจุ q_1 และ q_2 ที่ตำแหน่ง A, B, C, D
6. ครูให้นิยามของจุดสะเทินแล้วให้นักเรียนวิเคราะห์จุดสะเทินจากแบบฝึกหัด
7. ให้นักเรียนสรุปความสัมพันธ์ของตำแหน่งจุดสะเทินและชนิดของคู่ประจุไฟฟ้า

8. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการคำนวณเรื่องสนามไฟฟ้า
9. ให้นักเรียนสรุปเรื่องสนามไฟฟ้าเป็นผังมโนทัศน์

สื่อ / อุปกรณ์การเรียนรู้

แผนภาพเรื่องสนามไฟฟ้า

แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนฟิสิกส์ช่วงชั้นที่ 4 เรื่อง ไฟฟ้าสถิต
2. ห้องสมุดโรงเรียนสตรีอิสลามมูลนิธิ
3. อินเทอร์เน็ต
4. หนังสือเรียนวิชาฟิสิกส์อื่นๆ

การประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตขณะนักเรียนทำการทดลองและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
2. ศึกษาผลการประเมินตนเองของนักเรียน
3. สังเกตการตอบคำถามในห้องและแบบคำถาม
4. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปราย
5. ตรวจสอบแบบฝึกหัดและแบบฝึกการคำนวณ
6. ตรวจสอบผลการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน

โดยพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง (Rubrics) ดังนี้

กิจกรรม	การประเมิน				
	1	2	3	4	5
1. การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม					
2. ทักษะการทำการทดลอง					
3. การอภิปรายการทดลอง					
4. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน					
5. การทำแบบฝึกหัดและแบบฝึกคำนวณ					
6. การสร้างแผนภาพมโนทัศน์					

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ไฟฟ้าสถิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง งานในการเคลื่อนประจุไฟฟ้า

เวลา 4 คาบ

1. สาระการเรียนรู้

1.1 ความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญ

พลังงานศักย์ไฟฟ้า (E_p^e) คือ งานที่ทำโดยแรงภายนอกในการนำประจุ q เคลื่อนที่จากระยะอนันต์มายังตำแหน่งที่ห่างจากประจุ Q เป็นระยะ r ดังสมการต่อไปนี้

$$\left(E_p^e = \frac{kQq}{r} \right)$$

ศักย์ไฟฟ้า (V) คือ พลังงานศักย์ไฟฟ้าต่อหนึ่งหน่วยประจุ ตามสมการต่อไปนี้

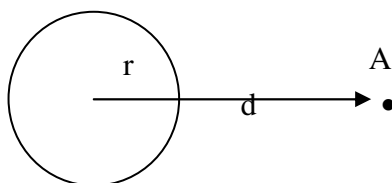
$$V = \frac{E_p^e}{q} \quad \text{หรือ} \quad E_p^e = qV$$

ถ้าประจุไฟฟ้ามีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งโดยมีพลังงานศักย์ไฟฟ้าลดลง การเคลื่อนที่นั้นจะเป็นผลของงานทางไฟฟ้า

สำหรับทรงกลมตัวนำ

- ประจุไฟฟ้าทั้งหมดที่มีอยู่นั้นจะกระจายอยู่ที่ผิวนอกอย่างสม่ำเสมอ
- ในการคิดคำนวณ ให้ถือว่าประจุไฟฟ้าทั้งหมดไปรวมกันอยู่ที่จุดศูนย์กลางของทรงกลม
- ศักย์ไฟฟ้าของทรงกลม นับตั้งแต่ผิวเข้าไปภายในมีค่าสม่ำเสมอเท่ากันทุกจุดและมีค่าเท่ากับศักย์ไฟฟ้าที่ผิวของทรงกลมคือ $V_A = \frac{kQ}{r}$
- ศักย์ไฟฟ้าที่ตำแหน่ง A คือ

$$V_A = \frac{kQ}{r+d}$$

1.2 กระบวนการ

คิดวางแผนเป็นระบบ

1.3 คำนิยม

ทบทวนเรื่องที่ผ่านมาเพื่อมาเชื่อมกับเนื้อหาใหม่

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกนิยามของพลังงานศักย์ไฟฟ้า ศักย์ไฟฟ้า และงานจากการเลื่อนประจุในสนามไฟฟ้าได้
2. บอกความสัมพันธ์ของงานของแรงภายนอก งานของแรงทางไฟฟ้า และพลังงานศักย์ไฟฟ้าได้
3. คำนวณเพื่อแก้ปัญหาโจทย์ที่เกี่ยวข้องกับพลังงานศักย์ไฟฟ้า ศักย์ไฟฟ้า และงานจากการเลื่อนประจุในสนามไฟฟ้าได้
4. บอกสมบัติของศักย์ไฟฟ้าของทรงกลมตัวนำ

3. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจธรรมชาติของแรงแม่เหล็กไฟฟ้า แรงโน้มถ่วง และแรงนิวเคลียร์ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องและมีคุณธรรม

4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนเข้าใจนิยามของพลังงานศักย์ไฟฟ้า ศักย์ไฟฟ้า และงานในการเลื่อนประจุ
 นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของงานของแรงภายนอก งานของแรงทางไฟฟ้า
 นักเรียนเข้าใจในการแก้โจทย์ปัญหาที่เกี่ยวข้อง

5. หลักฐานร่องรอยแสดงความรู้

แบบฝึกหัดทำยบท

6. กระบวนการเรียนรู้

1. ครูแสดงภาพการเคลื่อนที่ของวัตถุในแนวตั้งภายใต้อิทธิพลของสนามโน้มถ่วง ให้นักเรียนเปรียบเทียบค่างานของแรงโน้มถ่วงและค่าพลังงานศักย์โน้มถ่วงที่เปลี่ยนแปลงไป

2. ให้นักเรียนสรุปความสัมพันธ์ของงานเนื่องจากแรงภายนอก แรงจากสนามและการเปลี่ยนแปลงของพลังงานศักย์ ควรให้นักเรียนสามารถสรุปความแตกต่างของงานภายนอกและงานของแรงจากสนาม
3. ครูให้นิยามของพลังงานศักย์ไฟฟ้าและศักย์ไฟฟ้า
4. ครูแสดงแผนภาพของประจุเจ้าของสนามไฟฟ้า โดยให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกความสัมพันธ์ระหว่างพลังงานศักย์ไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไปกับการเคลื่อนที่เนื่องจากแรงสนามไฟฟ้าและแรงภายนอก (ควรเน้นว่างานและพลังงานศักย์และ ศักย์ไฟฟ้าเป็นปริมาณสเกลาร์จึงต้องแทนชนิดประจุในการคำนวณด้วยซึ่งต่างจากการ คำนวณของแรงคูลอมบ์และสนามไฟฟ้า ซึ่งเป็นปริมาณเวกเตอร์ ชนิดของประจุจะเป็น ตัวกำหนดทิศทางของปริมาณดังกล่าว การเปลี่ยนแปลงพลังงานศักย์ไฟฟ้าจุดปลายลบ ด้วยพลังงานศักย์ไฟฟ้าจุดเริ่มต้น ถ้าค่าเป็นบวกแสดงว่าพลังงานศักย์ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น แต่ถ้า เป็นลบแสดงว่าพลังงานศักย์ไฟฟ้าลดลง

สำหรับเทอม $\frac{1}{r}$ จะมีค่ามาก เมื่อ r มีค่าน้อย

5. ครูแสดงภาพของการเคลื่อนที่ของประจุบวกและประจุลบภายในสนามไฟฟ้าสม่ำเสมอ ให้นักเรียนสังเกตทิศทางของแรงทางไฟฟ้าที่กระทำต่อประจุใน 2 กรณี

ทบทวนนิยามของงาน ($W = \vec{F} \cdot \vec{S}$) ย้ำเรื่องการคูณกันแบบดอทของปริมาณเวกเตอร์และ ขนาดของงาน ($W = FS \cos \theta$)

เปรียบเทียบค่างานของการเคลื่อนที่ประจุใน 2 กรณี (เมื่อกำหนดให้ q, E และ s เท่ากันแต่มี θ ต่างกัน โดย θ กรณีประจุบวก $\theta < 90^\circ$ จึงทำให้ $\cos \theta > 1$ แต่กรณีประจุลบ $\theta > 90^\circ$ จึง ทำให้ $\cos \theta < 1$)

6. ครูแสดงแผนภาพของทรงกลมตัวนำแล้วนำนักเรียนอภิปรายสมบัติทางไฟฟ้าของทรงกลม ตัวนำ
7. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการคำนวณเรื่อง งานในการเคลื่อนประจุไฟฟ้า
8. ให้นักเรียนสรุปเรื่องศักย์ไฟฟ้า พลังงานศักย์ไฟฟ้า และงานในการเคลื่อนประจุเป็นผังมโนทัศน์
9. ให้นักเรียนเขียนบันทึกหลังการเรียน
 - นักเรียนต้องการทราบอะไรเพิ่มเติมอีกบ้าง
 - นักเรียนยังมีข้อสงสัยเรื่องใดอีกบ้าง

7. สื่อ / อุปกรณ์การเรียนรู้

แผนภาพเรื่องสนามไฟฟ้า

8. แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนฟิสิกส์ช่วงชั้นที่ 4 เรื่อง ไฟฟ้าสถิต
2. ห้องสมุดโรงเรียนสตรีศรีสกลนคร
3. อินเทอร์เน็ต
4. หนังสือเรียนวิชาฟิสิกส์อื่นๆ

การประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตขณะนักเรียนทำการทดลองและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
2. ศึกษาผลการประเมินตนเองของนักเรียน
3. สังเกตการตอบคำถามในห้องและแบบคำถาม
4. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปราย
5. ตรวจสอบแบบฝึกหัดและแบบฝึกการคำนวณ
6. ตรวจสอบผลการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน

โดยพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง (Rubrics) ดังนี้

กิจกรรม	การประเมิน				
	1	2	3	4	5
1. การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม					
2. ทักษะการทำการทดลอง					
3. การอภิปรายการทดลอง					
4. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน					
5. การทำแบบฝึกหัดและแบบฝึกคำนวณ					
6. การสร้างแผนภาพมโนทัศน์					

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ไฟฟ้าสถิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง ความจุไฟฟ้า

เวลา 3 คาบ

1. สาระการเรียนรู้

1.1 ความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญ

ตัวเก็บประจุ (capacitor) คือ อุปกรณ์ประกอบในวงจรไฟฟ้า มีสมบัติในการสะสมประจุไฟฟ้าไว้ในตัวเองได้ เรียกว่าความจุไฟฟ้า (Capacitance , C) ดังสมการต่อไปนี้

$$C = \frac{Q}{V}$$

เมื่อ Q แทน ขนาดของประจุไฟฟ้า หน่วยเป็นคูลอมบ์

V แทน ความต่างศักย์ หน่วยเป็นโวลต์

C แทน ความจุไฟฟ้า หน่วยเป็น ฟารัด

เมื่อนำตัวเก็บประจุมาต่อเป็นชุด สมบัติทางไฟฟ้าจะขึ้นอยู่กับลักษณะการต่อของตัวเก็บประจุ ดังนี้

1. ต่อแบบอนุกรม

$$\frac{1}{C_t} = \frac{1}{C_1} + \frac{1}{C_2} + \frac{1}{C_3}$$

2. ต่อแบบขนาน

$$C_t = C_1 + C_2 + C_3$$

พลังงานศักย์ไฟฟ้าที่สะสมอยู่ในตัวเก็บประจุมีลักษณะ ดังสมการต่อไปนี้

$$V = \frac{1}{2} \frac{q^2}{C} = \frac{1}{2} CV^2 = \frac{1}{2} qV$$

1.2 กระบวนการ

คิดวางแผน

1.3 คำนิยม

การเรียนรู้ได้เอง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักการการทำงานของตัวเก็บประจุได้

2. ระบุการต่อของตัวเก็บประจุ เป็นแบบอนุกรม แบบขนาน และแบบผสมได้
3. บอกสมบัติทางไฟฟ้าของตัวเก็บประจุที่ต่อเรียงกันแบบต่างๆ ได้
4. คำนวณเพื่อแก้โจทย์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสมบัติของตัวเก็บประจุได้

3. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจธรรมชาติของแรงแม่เหล็กไฟฟ้า แรงโน้มถ่วง และแรงนิวเคลียร์ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องและมีคุณธรรม

4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนเข้าใจสมบัติทางไฟฟ้าของตัวเก็บประจุที่ต่อเรียงกันแบบต่างๆ
 นักเรียนเข้าใจในการแก้โจทย์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประจุไฟฟ้า

5. กระบวนการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ศึกษาสมบัติของตัวเก็บประจุ แล้วแจกตัวเก็บประจุให้แต่ละกลุ่ม
2. ให้นักเรียนสังเกตลักษณะของตัวเก็บประจุอย่างละเอียดพร้อมอภิปราย
3. ครูอธิบายหลักการทำงานเบื้องต้นของตัวเก็บประจุ โดยเน้นถึงการสะสมประจุที่แตกต่างกัน 2 ขั้ว ของตัวเก็บประจุ และลักษณะของขั้วที่แตกต่างกัน
4. ครูอธิบายถึงหน่วยของความจุไฟฟ้าและความสัมพันธ์ตามสมการ $C = \frac{Q}{V}$
5. ครูนำนักเรียนทบทวนเรื่องค่าอุปสรรค μ เนื่องจากตัวเก็บประจุที่ใช้ส่วนใหญ่มีหน่วยเป็น μF
6. ให้นักเรียนสังเกตตัวเก็บประจุและตอบคำถาม
 - ตัวเก็บประจุมีลักษณะภายนอกเป็นอย่างไร
 - ขาของตัวเก็บประจุ 2 ขามีลักษณะแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
 - จากสัญลักษณ์ของตัวเก็บประจุมีลักษณะอย่างไร
 - หากต่อขั้วของตัวเก็บประจุสลับจากภาพนักเรียนคิดว่าผลการทดลองจะแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
7. ครูแสดงแผนภาพการต่อแบบอนุกรมและแบบขนาน โดยเน้นว่าห้ามต่อสลับขั้ว

8. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เตรียมไว้ เน้นการใช้มัลติมิเตอร์ควรเน้นเรื่องการเสียบสาย
ดำ แดงบนมัลติมิเตอร์ให้ถูกต้อง
9. ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและตอบคำถาม
10. ให้นักเรียนสรุปความสัมพันธ์ของปริมาณทางไฟฟ้า ได้แก่ ความจุไฟฟ้า ประจุไฟฟ้า
และความต่างศักย์
11. จากแผนภาพการต่อแบบอนุกรมและขนานให้นักเรียนพิสูจน์ความสัมพันธ์ของความจุ
ไฟฟ้ารวม
12. ให้นักเรียนทำแบบฝึกคำนวณเรื่องความจุไฟฟ้า
13. ให้นักเรียนสรุปองค์ความรู้เรื่องความจุไฟฟ้าเป็นผังมโนทัศน์

7. สื่อ / อุปกรณ์การเรียนรู้

1. แหล่งกำเนิดกระแสตรง
2. ตัวเก็บประจุไฟฟ้า
3. แผงต่อวงจร
4. มัลติมิเตอร์

8. แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนฟิสิกส์ช่วงชั้นที่ 4 เรื่อง ไฟฟ้าสถิต
2. ห้องสมุดโรงเรียนสตรีศรีสุลาลัย
3. อินเทอร์เน็ต
4. หนังสือเรียนวิชาฟิสิกส์อื่นๆ

9. การประเมินผลการเรียนรู้

1. สังเกตขณะนักเรียนทำการทดลองและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
2. ศึกษาผลการประเมินตนเองของนักเรียน
3. สังเกตการตอบคำถามในห้องและแบบคำถาม
4. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปราย
5. ตรวจสอบแบบฝึกหัดและแบบฝึกการคำนวณ
6. ตรวจสอบผลการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน

โดยพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง (Rubrics) ดังนี้

กิจกรรม	การประเมิน				
	1	2	3	4	5
1. การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม					
2. ทักษะการทำการทดลอง					
3. การอภิปรายการทดลอง					
4. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน					
5. การทำแบบฝึกหัดและแบบฝึกคำนวณ					
6. การสร้างแผนภาพมโนทัศน์					

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รูป แรงเนื่องจากประจุ

ฟ้าสีส้มแดง

รูป แรงเนื่องจากประจุ

รูปฟ้าผ่า

รูปการเกิดฟ้าแลบ

รูปการเหนี่ยวนำไฟฟ้าสถิต

ฟิสิกส์ ราชมงคล

การเหนี่ยวนำไฟฟ้าสถิต

ลูกโป่งที่มีประจุจะเหนี่ยวนำเศษกระดาษให้มีไฟฟ้าสถิตได้ ประจุลบของลูกโป่งผลักอิเล็กตรอนที่ผิวของกระดาษ ทำให้ผิวของกระดาษเป็นประจุบวก ประจุต่างกันดึงดูดกัน ดังนั้นลูกโป่งจึงดูดเศษกระดาษ

สนามไฟฟ้า

พื้นที่ซึ่งวัตถุมีประจุส่งแรงไปยังวัตถุอื่นได้ เรียกว่าสนามไฟฟ้า ดังตัวอย่าง ช้อนพลาสติกที่มีประจุจะเหนี่ยวนำประจุตรงกันข้ามในสายน้ำที่ไหลอยู่ใกล้ แรงดึงดูดทำให้สายน้ำโค้งเข้าหาช้อน

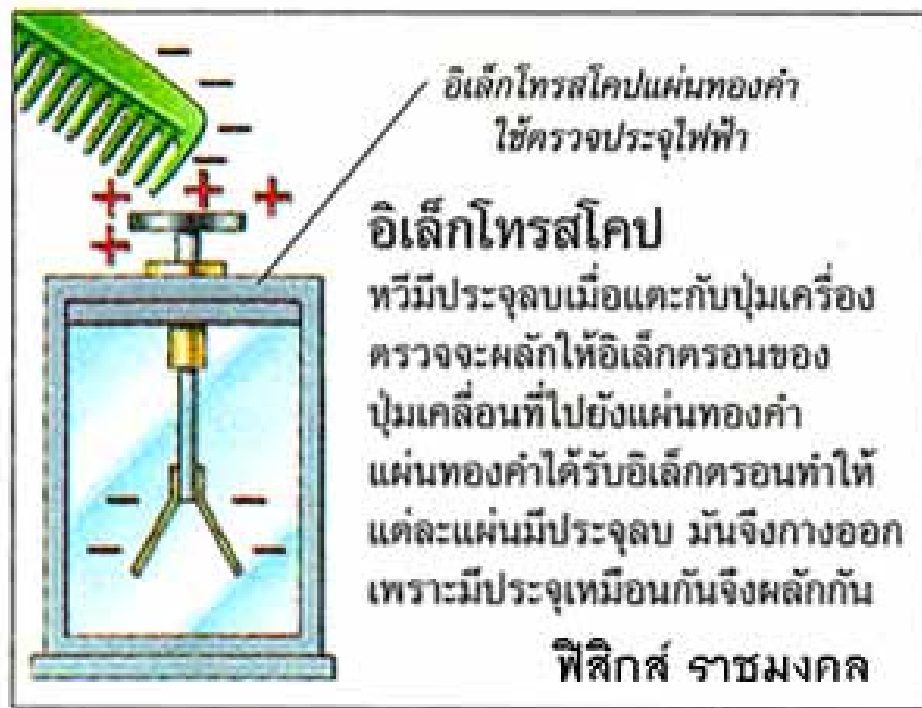
Prince

Pattani

University

IS

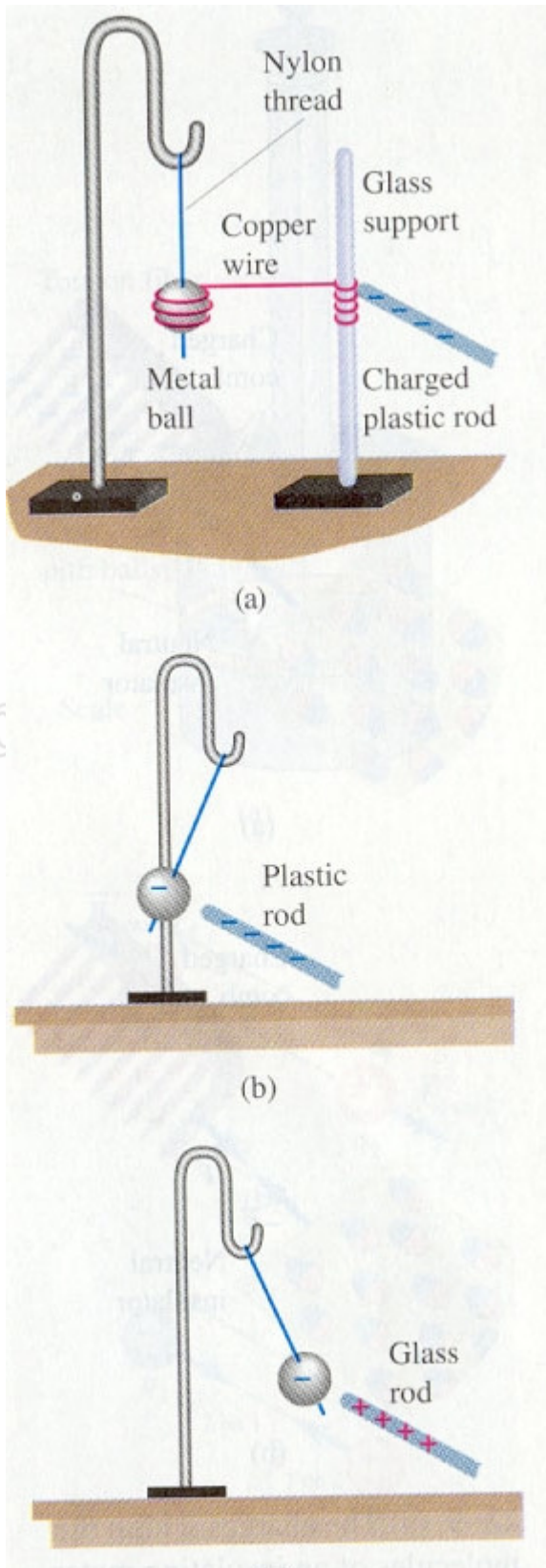
รูปอิเล็กโทรสโคปแบบแผ่น

Prince ๑๑

Pattani Carry

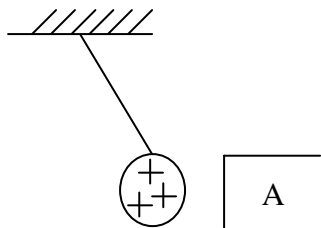
รูปอิเล็กทรอนิกส์โคปแบบลูกพิช

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยไฟฟ้าสถิต
2. แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลปลายทาง
3. แบบบันทึกภาคสนามของผู้วิจัย

7. ให้ประจุบวกแก่ลูกพิทแล้วนำวัตถุ A ที่ต้องการตรวจสอบมาวางใกล้ลูกพิท ลูกพิทจะเบี่ยงตามรูป ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อที่ถูกต้อง

- ก. วัตถุ A เป็นประจุบวก
 ข. วัตถุ A เป็นประจุลบ
 ค. วัตถุ A ไม่มีประจุ
 ง. วัตถุ A เป็นได้ทั้งประจุบวกและประจุลบ

8. ข้อความใดต่อไปนี้เป็นข้อความที่ถูกต้อง

1. เมื่อนำวัตถุที่มีประจุลบมาใกล้จานโลหะของอิเล็กโทรสโคป จะส่งผลให้บริเวณก้านโลหะกับแผ่นโลหะบางของอิเล็กโทรสโคปมีประจุบวกเป็นส่วนใหญ่
2. บริเวณภายในของตัวนำที่มีประจุ กรณีของทรงกลมกลวง สนามไฟฟ้าจะมีค่าเป็นศูนย์
3. สำหรับตัวนำทรงกลมกลวงที่มีประจุ ความต่างศักย์ระหว่าง 2 จุดใดๆ บนผิวทรงกลมมีค่าเป็นศูนย์

- ก. 1, 2 และ 3 ข. 1 และ 3 ค. 2 และ 3 ง. คำตอบเป็นอย่างอื่น

9. ลูกพิทเหมือนกัน 3 ลูก P_1, P_2, P_3 ถูกแขวนด้วยเส้นด้ายลงมาในแนวตั้ง โดยให้แต่ละลูกแยกจากกัน เมื่อนำแท่งแก้วที่มีประจุบวกมาวางใกล้ลูกพิทแต่ละลูก พบว่า P_1 ถูกดูด P_2 ถูกผลัก และ P_3 ถูกดูด ข้อใดถูกต้อง

1. P_1 และ P_2 มีประจุลบ
2. P_1 ไม่มีประจุ เป็นกลางทางไฟฟ้า
3. P_2 มีประจุบวก

- ก. ข้อ 1 ข. ข้อ 1 และ 3 ค. ข้อ 2 ง. ถูกทุกข้อ

10. เมื่อนำวัตถุที่มีประจุไฟฟ้าลบจำนวนมากเข้ามาใกล้ๆ กับจานโลหะของอิเล็กโทรสโคปแบบแผ่นซึ่งมีประจุบวกอยู่เพียงเล็กน้อย อิเล็กโทรสโคปแผ่นนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

- ก. แผ่นโลหะบางจะค่อยๆ กางออกมากขึ้น เมื่อนำวัตถุเคลื่อนเข้าใกล้มากขึ้น
- ข. แผ่นโลหะบางจะค่อยๆ การออก จากนั้นจะหุบลงเมื่อนำวัตถุเมื่อนำวัตถุเคลื่อนเข้ามาใกล้มากขึ้น

ค. แผ่นโลหะบางจะค่อยๆ หุบเข้ากัน และจะคงสภาพเช่นนี้ต่อไป เมื่อนำวัตถุเคลื่อนเข้ามาใกล้มากขึ้น

ง. แผ่นโลหะบางจะค่อยๆ หุบเข้าหากัน และจะคงสภาพเช่นนี้ต่อไป เมื่อนำวัตถุเคลื่อนเข้ามาใกล้มากขึ้น

11. ถ้าต้องการให้อิเล็กโตรสโคปมีประจุบวก ควรมีขั้นตอนในการทำเป็นอย่างไร

A : นำวัตถุที่มีประจุบวกเข้าใกล้จานโลหะของอิเล็กโตรสโคป

B : นำวัตถุที่มีประจุลบเข้าใกล้จานโลหะของอิเล็กโตรสโคป

C : ต่อสายดินกับจานโลหะของอิเล็กโตรสโคป

D : ดึงวัตถุที่มีประจุออก

E : ดึงสายดินออก

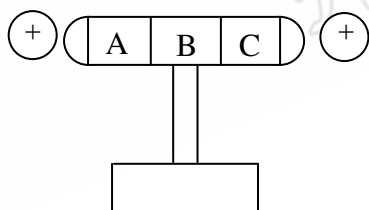
ก. A, C, D, E

ข. A, C, E, D

ค. B, C, D, E

ง. B, C, E, E

12. โลหะทรงกระบอกปลายมนเป็นกลางทางไฟฟ้าตั้งอยู่บนฐานที่เป็นฉนวน ถ้านำประจุบวกขนาดเท่ากันมาใกล้ปลายทั้งสองข้างพร้อมกัน โดยระยะห่างจากปลายเท่าๆ การกระจายของประจุบนส่วน A และ B และ C กันตามลำดับ ของทรงกระบอกเป็นอย่างไร

ก. A และ C เป็นลบ แต่ B เป็นกลาง

ข. A และ C เป็นกลาง แต่ B เป็นบวก

ค. A และ C เป็นบวก แต่ B เป็นลบ

ง. A และ C เป็นลบ แต่ B เป็นบวก

13. ข้อความใดบ้างต่อไปนี้เป็นข้อความที่ถูกต้อง

1. เมื่อนำวัตถุที่มีประจุลบมาใกล้จานโลหะของอิเล็กโตรสโคป จะส่งผลให้บริเวณก้านโลหะกับแผ่นโลหะบางของอิเล็กโตรสโคปมีประจุบวกเป็นส่วนใหญ่

2. บริเวณภายในของตัวนำที่มีประจุ กรณีของทรงกลมกลวง สนามไฟฟ้าจะมีค่าเป็นศูนย์

3. สำหรับตัวนำทรงกลมกลวงที่มีประจุ ความต่างศักย์ระหว่าง 2 จุดใดๆ บนผิวทรงกลมมีค่าเป็นศูนย์

ก. 1 , 2 และ 3 ข. 1 และ 3 ค. 2 และ 3 ง. คำตอบเป็นอย่างอื่น

14. ตัวนำทรงกลม A และ B โดย A มีประจุบวก $6\mu C$ ส่วน B เป็นกลางทางไฟฟ้า A มีรัศมี 2 เท่าของ B เมื่อนำมาแตะกัน ประจุหลังแตะของ A และ B เป็นเท่าไร

ก. $Q_A = 2\mu C, Q_B = 4\mu C$

ข. $Q_A = 4\mu C, Q_B = 2\mu C$

ค. $Q_A = 3\mu C, Q_B = 3\mu C$

ง. $Q_A = 5\mu C, Q_B = 1\mu C$

15. สนามไฟฟ้าที่จุดใดๆ คือ

ก. ศักย์ไฟฟ้าต่อหนึ่งหน่วยระยะทางของจุดนั้น

ข. แรงต่อหนึ่งหน่วยประจุบวกที่วางไว้ ณ จุดนั้น

ค. แรงต่อหนึ่งหน่วยประจุบวกที่วางไว้ ณ จุดนั้น

ง. จำนวนเส้นที่แสดงทิศของแรงลัพท์ที่กระทำต่อประจุทดสอบ

16. สนามไฟฟ้าระหว่างแผ่นโลหะคู่ขนานขึ้นอยู่กับอะไรบ้าง

1. ระยะห่างระหว่างแผ่นคู่ขนาน

2. ความต่างศักย์ไฟฟ้า

3. ประจุไฟฟ้า

4. ทิศทางการเคลื่อนที่ของประจุ

ก. 2 , 3

ข. 1 , 4

ค. 1 , 2

ง. 3 , 4

17. ข้อใดต่อไปนี้เป็นถูกต้อง

1. ภาวะปกติอะตอมจะมีจำนวนโปรตอนเท่ากับอิเล็กตรอน

2. อิเล็กตรอนจะหลุดง่ายกว่าโปรตอน

3. อะตอมที่ได้รับอิเล็กตรอนเป็นอะตอมที่มีประจุบวก

ก. 1 และ 2 ข. 2 และ 3

ค. 1 และ 3

ง. ถูกทุกข้อ

18. จากรูปจงตอบคำถามต่อไปนี้

จากภาพถ้าประจุไฟฟ้าบนวัตถุ A มากกว่าบนวัตถุ B ($Q_A > Q_B$) ข้อใดถูกต้อง

ก. $F_{AB} > F_{BA}$

ข. $F_{AB} < F_{BA}$

ค. $F_{AB} = F_{BA}$

ง. ข้อมูลไม่เพียงพอไม่สามารถสรุปได้

19. จากรูปจงตอบคำถามต่อไปนี้

จากภาพถ้าประจุไฟฟ้าบนวัตถุ A มากกว่าบนวัตถุ B ($Q_A > Q_B$) ข้อใดถูกต้อง

ก. $F_{AB} > F_{BA}$

ข. $F_{AB} < F_{BA}$

ค. $F_{AB} = F_{BA}$

ง. ข้อมูลไม่เพียงพอไม่สามารถสรุปได้

20. อนุภาคมวล m ประจุเป็นบวก เคลื่อนที่ภายใต้แรงโน้มถ่วง และแรงไฟฟ้าจากสนามไฟฟ้า E ซึ่งชี้ขึ้นในแนวตั้งถ้าอนุภาคตกด้วยความเร่ง a จงหาค่าของประจุของอนุภาค

ก. $\frac{m}{E}(g - a)$

ข. $\frac{m}{E}(g + a)$

ค. $\frac{mg}{E}$

ง. $\frac{ma}{E}$

21. เมื่อนำประจุไฟฟ้าอยู่ในสนามไฟฟ้าจะเกิดสิ่งใดขึ้นเสมอ

ก. การเคลื่อนที่ของประจุไฟฟ้า

ข. งานทางไฟฟ้า

ค. แรงทางไฟฟ้า

ง. สภาพสมดุลของแรง

22. ทรงแทงมีประจุลบ สามารถลอยนิ่งในบริเวณที่สนามไฟฟ้าที่มีทิศทางใด

ก. พุ่งขึ้นในแนวตั้ง

ข. พุ่งลงในแนวตั้ง

ค. ตั้งฉากกับทรงแทง

ง. ผิดทุกข้อ

23. ลูกทรงกลมเล็กๆ อันหนึ่งหนัก $3 \times 10^{-14} \text{ N}$ สามารถลอยนิ่งอยู่ระหว่างแผ่นโลหะคู่ขนาน 2 แผ่น วางขนานอยู่ในแนวตั้ง ซึ่งมีประจุกระจายอย่างสม่ำเสมอจนหาแรงไฟฟ้าที่กระทำต่อลูกทรงกลมนี้

ก. $6 \times 10^{-14} \text{ N}$ ทิศพุ่งขึ้น

ข. $6 \times 10^{-14} \text{ N}$ ทิศพุ่งลง

ค. $3 \times 10^{-14} \text{ N}$ ทิศพุ่งขึ้น

ง. $3 \times 10^{-14} \text{ N}$ ทิศพุ่งลง

24. ในบริเวณหนึ่งเดิมมีวัตถุ A และ B มีประจุไฟฟ้า $+5 \mu\text{C}$ และ $+20 \mu\text{C}$ ตามลำดับวางห่างกัน 6 m ได้นำวัตถุ C ซึ่งมีประจุไฟฟ้า $-20 \mu\text{C}$ มาวาง ณ ตำแหน่งหนึ่งระหว่างแนววัตถุ A และ B พบว่าวัตถุ C สามารถอยู่ในสภาพวางนิ่งได้ ตำแหน่งนั้นอยู่ห่างจากวัตถุ A เป็นระยะเท่าไร

ก. 1 m

ข. 2 m

ค. 3 m

ง. 4 m

25. ประจุไฟฟ้า $0.3 \mu\text{C}$ วางอยู่ห่างจากประจุไฟฟ้า $-2.7 \mu\text{C}$ เป็นระยะ 10 cm จงหาว่าที่จุดไหนจากประจุ $0.3 \mu\text{C}$ เมื่อวางประจุไฟฟ้าบวกไว้ แรงลัพธ์ที่กระทำบนประจุนี้จะมีค่าเป็นศูนย์

ก. 3 cm

ข. 4 cm

ค. 5 cm

ง. 6 cm

26. แผ่นตัวนำขนาดใหญ่ 2 แผ่น ที่ขนานกัน วางแยกห่างกัน 10 cm โดยบนแต่ละแผ่นมีประจุไฟฟ้าเท่ากัน แต่เป็นประจุนิตตรงกันข้าม เมื่อวางอิเล็กตรอนตัวหนึ่งที่ตำแหน่งกึ่งกลางระหว่างแผ่นตัวนำทั้งสองจะมีแรงกระทำต่ออิเล็กตรอนเท่ากับ $1.6 \times 10^{-15} \text{ N}$ จงหาความต่างศักย์ไฟฟ้าระหว่างแผ่นตัวนำทั้งสอง

ก. 800 V

ข. 900 V

ค. 1000 V

ง. 1100 V

27. เมื่อทำให้ปลายทั้งสองของแท่งโลหะมีความต่างศักย์ไฟฟ้า จะมี

ก. การเคลื่อนที่ของอิเล็กตรอนอิสระในแท่งโลหะจากปลายที่มีศักย์ไฟฟ้าสูงไปยังศักย์ไฟฟ้าต่ำ

ข. การถ่ายเทประจุไฟฟ้าผ่านพื้นที่หน้าตัดของแท่งโลหะจากปลายที่มีศักย์ไฟฟ้าสูงไปยังปลายที่มีศักย์ไฟฟ้าต่ำ

ค. กระแสไฟฟ้าไหลผ่านแท่งโลหะจากปลายที่มีศักย์ไฟฟ้าสูงไปยังปลายที่มีศักย์ไฟฟ้าต่ำ

ง. การเคลื่อนที่ของประจุไฟฟ้าบวกไปยังขั้วลบและไฟฟ้าลบไปยังขั้วบวก

28. ความจุของตัวเก็บประจุแบบแผ่นคู่ขนานขึ้นอยู่กับ

1. ชนิดของโลหะที่ใช้ทำแผ่นคู่ขนาน
2. พื้นที่ของแผ่นคู่ขนานแต่ละแผ่น
3. ระยะห่างระหว่างแผ่นคู่ขนาน
4. ความต่างศักย์ที่ให้ระหว่างแผ่นคู่ขนาน

ก. 1,2 และ 3 ข. 2,3 และ 4 ค. 2 และ 3 ง. ถูกหมดทุกข้อ

29. ขณะที่วัตถุซึ่งเหมือนกัน 2 ก้อน มีค่าประจุไฟฟ้าบวกเท่ากันอยู่ห่างกัน $8m$ จะมีแรงผลักรขนาด $9 \times 10^{-7} N$ ถ้าโปรตอนซึ่งมีประจุเป็นบวกมีขนาดประจุ $1.6 \times 10^{-19} C$ จงหาจำนวนของโปรตอนที่อยู่ในวัตถุแต่ละก้อน

ก. 5×10^{11} ตัว ข. 6×10^{11} ตัว ค. 7×10^{11} ตัว ง. 8×10^{11} ตัว

30. แผ่นโลหะคู่ขนาน 2 แผ่น วางห่างกันเป็นระยะ d เมื่อต่อกับแหล่งกำเนิดไฟฟ้าทำให้เกิดความต่างศักย์ขึ้นระหว่างแผ่นอิเล็กตรอนจากแผ่นลบหลุดออกมาด้วยความเร็ว a ไปยังแผ่นบวก ถ้าให้ m และ q เป็นมวลและประจุไฟฟ้าของอิเล็กตรอนตามลำดับ แผ่นโลหะทั้งสองมีความต่างศักย์เท่าไร

ก. md/q ข. qE/m ค. ma/q ง. mad/q

แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง

1. แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ มีจำนวน ข้อ
2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง
ของนักเรียน
3. ข้อมูลที่ได้จากนักเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มี
ประสิทธิภาพต่อไป

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ประเด็นพิจารณา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านบทบาทของผู้สอน</u>					
1.ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคำตอบด้วยตนเอง					
2.ครูสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
3.ครูเปิดให้นักเรียนได้ซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็น					
4.ครูชี้แนะแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม					
5.ครูให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักเรียน					
6.ครูให้ความสนใจในความคิดของนักเรียนและให้กำลังใจในการปฏิบัติงานนักเรียน					
7.ครูเชื่อมโยงเนื้อหาที่กำลังสอนกับเนื้อหาที่ผ่านมา					
8.ครูใช้คำถามท้าทายให้นักเรียนค้นหาคำตอบ					
9.ครูมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอน					
10.ครูมีความรู้ในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี					
11.ครูมีการเตรียมตัวสอนเป็นอย่างดี					
12.ครูมีการจัดเรียงเนื้อหาจากเรื่องง่ายไปสู่เรื่องยาก					

ประเด็นพิจารณา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ด้านบทบาทของผู้เรียน</u>					
13. นักเรียนกำหนดจุดมุ่งหมาย วางแผนการค้นหาคำตอบ และแหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
14. นักเรียนกำหนดหัวข้อหรือประเด็นที่จะศึกษาได้ตามความสนใจ					
16. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับครู					
17. นักเรียนได้ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานกลุ่ม					
18. นักเรียนมีการวางแผนในการค้นหาคำตอบ					
19. นักเรียนมีการเสนอแนะในการจัดกิจกรรมผู้ผล					
20. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้					
21. นักเรียนนำความรู้มาเชื่อมโยงสัมพันธ์กับเนื้อหาอื่น					
22. นักเรียนได้วิเคราะห์ปัญหาและวิธีการแสวงหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง					
<u>ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</u>					
23. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน					

ประเด็นพิจารณา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
24.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ปลูกฝังคุณธรรมและจิตสำนึกที่ดีในการทำงานให้แก่ผู้เรียน					
25.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการแก้ปัญหา					
26.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง					
27.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ปลูกฝังทักษะกระบวนการ ค่านิยม ในการสร้างองค์ความรู้					
28.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเวลา					
29.การใช้สื่อประกอบการสอนมีความหลากหลาย					
31.ความเหมาะสมของเวลากับเนื้อหาที่ใช้สอน					
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u> 32. การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตรวจสอบตัวเองและปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น					
33. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล การเรียนรู้ของตนเองและเพื่อน					
34. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินพฤติกรรมของตนเองและเพื่อน					

ประเด็นพิจารณา	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
35. มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนหลายวิธี เช่น การทดสอบการอภิปรายร่วมกัน การเขียนบันทึกการเรียนรู้เป็นต้น					
<u>ด้านประโยชน์ด้านผู้เรียนได้รับ</u> 36. นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนวิชาฟิสิกส์มากขึ้น					
37. นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียนวิชาฟิสิกส์มากขึ้น					
38. นักเรียนสามารถคิดแก้ปัญหาได้					
39. นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
40. นักเรียนได้เสริมสร้างทักษะทางสังคม					
41. นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าแสดงออกมากขึ้น					
42. นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
43. นักเรียนได้นำทักษะกระบวนการไปใช้ในรายวิชาอื่นๆ					
44. นักเรียนจะมีค่านิยมติดค้างอยู่ในตัวผู้เรียน					

แบบบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่..... เรื่อง..... วันที่..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กระบวนการวัดผลและประเมินผล

1. ด้านความรู้

.....

.....

.....

.....

2. ด้านกระบวนการ

.....

.....

.....

.....

3. ด้านพึงประสงค์ทางวิทยาศาสตร์

.....

.....

.....

.....